

OVERZICHT

Startdatum	24 November 2023
Einddatum	TBD
Voorzitter	TBD
Projectteam	<div>OSLO-Team</div> <div><div>- Laurens Vercauteren</div><div>- Jitse De Cock</div><div>- Aline Verbrugge</div></div> <div>Athumi</div> <div><div>- Sarah Blomme</div><div>- Renée Eelbode</div><div>- Uitvaartsector</div><div>- Bruno Quirijnen</div><div>- Johan Dexters</div><div>- Tom Wustenbergs</div></div> <div>Departement Zorg</div> <div><div>- Jacob Koenraad</div><div>- Maarten van der Biest</div></div> <div>Steden & Gemeenten</div> <div><div>- Steve Heylen (Stad Leuven)</div><div>- Christophe Cuypers (Stad Leuven)</div></div>
Geplande overlegmomenten	<div><div>- Thematische werkgroep 1, Dinsdag 16/01/2024 – 09u00-12u00</div><div>- Thematische werkgroep 2, Dinsdag 13/02/2024 – 09u00-12u00</div><div>- Thematische werkgroep 3, Dinsdag 12/03/2024 – 13u00-16u00</div><div>- Thematische werkgroep 4, Dinsdag 23/04/2024 – 13u00-16u00</div></div>
Beslissingscriterium	Unanimiteit minus één (U-1)

Commented [DCJ1]: Christophe Cuypers

Commented [2]: op basis van de werkgroepen

Informatie Vlaanderen ///

Licentie	Modellicentie gratis hergebruik v1.0
Locatie documentatie	http://data.vlaanderen.be
Issue logging	Github issues

```

////////////////////////////////////
////////

```

1 CONTEXT

1.1 WAT?

In de afgelopen jaren heeft onder meer de Covid19 pandemie een versnelling in de digitalisering tot stand gebracht. In het proces rond de aangifte van overlijden ontstonden heel wat initiatieven die verschillende deelproblemen oplossen of een specifieke doelgroep bedienen, maar door het gebrek aan een gecoördineerde aanpak, wordt het volle potentieel van die initiatieven niet gerealiseerd.

Er is sprake van een gedeeltelijke digitalisering: DABS, de Databank voor de Akten van Burgerlijke Stand, digitaliseert bijvoorbeeld reeds een stuk van het hele proces, nl. dat van de registratie van het overlijden en aanpassing in het Rijksregister. Andere applicaties verzorgen delen van de stroom. De basis van het hele proces blijft echter op papier. Dit heeft tot gevolg dat er veel documenten via e-mail of per post verstuurd worden en vele zaken verloren gaan. Ook moet dezelfde informatie meermaals worden ingegeven.

Probleem papieren model IIIC/D – vertraging bij informatiedoorstroom: het model IIIC/D is een papieren document dat wordt ingevuld door de arts van vaststelling bij een overlijden. Dit document gaat mee met het lichaam van de overledene naar de uitvaartondernemer, die het op zijn beurt meeneemt naar de gemeente die het vervolgens deels doorstuurt naar AZG. Deze papieren drager zorgt ervoor dat de informatie een heel traject moet afleggen voor het zijn bestemming bereikt. De informatie volgt niet de kortste weg en er is een zeer grote vertraging bij het doorstromen van de informatie naar alle betrokken partijen. Bovendien zijn deze papieren modellen niet steeds voorhanden wat voor verdere vertraging zorgt.

Te veel informatie - dezelfde informatie op verschillende plaatsen: De uitvaartsector heeft enkel de overlijdensakte en de 'toelating tot crematie en vervoer' nodig om hun taken te kunnen vervullen. Momenteel ontvangt de uitvaartsector veel overbodige informatie en moet men tevens overbodige informatie doorgeven aan andere partijen in het proces.

De informatie die op het bijkomend attest voor crematie staat, bevat dezelfde gegevens als die op het verslag van de beëdigde arts staan.

Artsen en ziekenhuizen als start van het proces: de artsen doen de vaststelling van het overlijden en staan aan de start van de informatiestroom. Zij geven onder andere de persoonsgegevens in, de plaats en het tijdstip van het overlijden en geven ook de gedetailleerde medische gegevens met betrekking tot het overlijden door. Deze gegevens vloeien door naar alle betrokken instanties in het hele proces en zijn bepalend voor bijvoorbeeld de toekenning van de toelating tot crematie.

Het aanspreken van bestaande bronnen om gegevens op te halen: voor bepaalde gegevens kunnen specifieke bronnen aangesproken worden, zoals bijvoorbeeld het Rijksregister voor persoonsgegevens en authentieke bronnen voor socio-economisch-demografische gegevens.

////////////////////////////////////
 //////////////////////////////////

1.2 WAAROM OSLO?

Informatie moet maximaal uitwisselbaar worden. Informatie-architectuur is het fundament voor een vlotte gegevensuitwisseling. Het uitwerken van een informatie-architectuur past daarom binnen de datastrategie van de Vlaamse overheid. Tijdens de contextanalyse kwamen reeds enkele zaken naar voren die de nood aan interoperabiliteit duidelijk maken.

Zo is er bijvoorbeeld het grote aantal verschillende spelers en de grote diversiteit. DABS, de Databank voor de Akten van Burgerlijke Stand, registreert reeds digitaal het overlijden en aanpassingen in het rijksregister. Echter is dit slechts een klein deel van het grotere plaatje.

Verder staat het op papier moeten uitvoeren van processen digitalisering in de weg. Informatie die binnen een informatiearchitectuur simpel te bevatten is en digitaal gemakkelijk uitgewisseld wordt doet er momenteel te lang over en via te veel kanalen om efficiënt te werk te kunnen gaan. Om semantische en technische duidelijkheid te hebben rond de info die in bovenvermelde business flows aan bod komt is er dus baat om een informatiearchitectuur en datastandaard uit te werken.

Via het programma 'Open Standaarden voor Linkende Organisaties'(OSLO) zetten organisaties in Vlaanderen in op eenduidige standaarden voor de uitwisseling van informatie. Door vocabularia te ontwikkelen die gedragen zijn door de betrokken belanghebbenden is het mogelijk om een betere begrijpbaarheid en vindbaarheid van data te realiseren. Op die manier kan iedereen gegevens makkelijker gebruiken. Dit programma van de Vlaamse Overheid wil het delen van data en gegevens vlotter doen verlopen, door betekenissen vast te leggen van concepten, woorden en definities (waardoor semantische discussies vermeden worden) en door technische afspraken te maken over de structuur van deze gegevens in eigen databases of softwarepakketten.

Er bestaan op dit moment meer dan 140 OSLO-standaarden (erkend, kandidaat en onder ontwikkeling) die verschillende data-elementen beschrijven. Meer informatie op dezelfde manier beschrijven en beheren zorgt voor een meerwaarde voor andere overheidsorganisaties, aangezien zij gemakkelijker (automatisch) data kunnen uitwisselen.

Bovendien is het gemakkelijker voor de eigen organisatie om data te hergebruiken: specifieke data kunnen opgevraagd worden aan de hand van een eenvoudige zoekopdracht. Deze eenvoud van werken verhoogt de kostenefficiëntie van alle partijen betrokken bij het verwerken van de gegevens.

////////////////////////////////////
////////

1.3 USE CASES

De essentie bestaat erin de omslag te maken van papieren documenten die fysiek door de handen gaan van verschillende vormen om te vormen naar één gegevensuitwisselingsplatform via API's. Hierbij wordt gestreefd naar het maximaal in lijn brengen met de [FIHR standaard](#) voor gegevensuitwisseling in de gezondheidszorg, uitgegeven door HL7®.

Meer specifiek, dit project draagt bij aan:

- Uniforme digitalisering van het volledige proces voor de aangifte overlijden en het afhandelen van de administratieve verplichtingen voor de regeling van de uitvaart
- Een vereenvoudigd verbindend systeem met integratie van alle deeltrajecten
- Verlaging van de administratieve lasten en kosten
- Het eenmalig registreren en meervoudig gebruik van informatie
- Een standaard voor de gegevensuitwisseling
- Snellere doorstroming van de juiste gegevens via de kortst mogelijke weg
- Het leggen van een basis voor het vereenvoudigen van het proces van de administratieve afhandelingen na het overlijden

Specifieke use cases:

- **Vaststelling overlijden:** Een arts doet de vaststelling van een overlijden en registreert dit in het DAO-platform.
 - De arts dient de minimaal verplichte gegevens bij vaststelling van een overlijden te kunnen registreren
 - De arts registreert de vaststelling van overlijden in het DAO-platform:
 - Via de web front-end van het DAO-platform
 - Via een toepassing die geconnecteerd is met de API van het DAO-platform
 - Er is zowel vanuit de web front-end als de API een antwoord op of de registratie al dan niet gelukt is.
 - Automatisch ophalen persoonsgegevens van de overleden persoon bij het rijksregister in de web front-end.
- **Laatste wilsbeschikking:** Elke burger kan zelf bepalen wat er met hun lichaam gebeurt na overlijden. Dit kan worden vastgelegd in een document laatste wilsbeschikking dat moet worden ingediend bij de Dienst Burgerzaken bij de gemeente van woonst. Na overlijden controleert de gemeente van woonst of er al dan niet een wilsbeschikking is geregistreerd.
 - De registratie van zijn laatste wilsbeschikking kan een burger uitvoeren via Mijn Burgerprofiel. Mijn Burgerprofiel verbindt hiervoor met een MAGDA-service die de laatste wilsbeschikking registreert in het rijksregister.
 - Consulteren van wilsbeschikking in Mijn Burgerprofiel.
- **Registratie van het overlijden:** De registratie van het overlijden gebeurt door de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van overlijden. De registratie houdt in dat de ambtenaar van de burgerlijke stand de overlijdensakte opmaakt en registreert in het rijksregister.

////////////////////////////////////
 //////////////////////////////////////

Informatie Vlaanderen ///

- Toepassing burgerlijke stand van de gemeente van overlijden kan worden genotificeerd van nieuwe vaststellingen van overlijdens zodat deze verder kan worden afgehandeld binnen deze toepassing.
 - Nog te bepalen: push/pull
- De gemeente van overlijden kan een beëdigde arts aanstellen voor controle van de vaststelling van overlijden. De beëdigde arts heeft zijn conclusies door aan het DAO-platform.
- Toepassing burgerlijke stand van de gemeente van overlijden kan inhoudelijk deze gegevens ophalen uit de notificatie van vaststelling van overlijden:
- Rijksregisternummer of naam, geslacht, geboorteplaats en -datum, nationaliteit van de overledene, plaats, datum en tijdstip overlijden, de aard van overlijden, de controle van de tweede arts nagaan met bijhorend advies (verdacht overlijden of niet)
- Relevante data en eventueel afschrift (PDF) van de overlijdensakte dient te kunnen doorstromen vanuit de toepassing burgerlijke stand naar het DAO-platform.
- **Uitvaartsector:** het organiseren van de uitvaartplechtigheid en het overgaan tot de uiteindelijke crematie of begraafing.
 - Als aangestelde uitvaartondernemer:
 - Registratie aanvraag tot crematie door uitvaartondernemer + notificatie van ontvangst
 - Raadplegen uitvaart contract (is optioneel en in bespreking)
 - Raadplegen akte van overlijden
 - Notificatie aanwezigheid + raadplegen toelating crematie of begraven
 - Ophalen gegevens mbt doodsoorzaak, besmettingsgevaar en pacemaker
 - Opladen locatie en tijdstip van begrafenis/crematie
 - Voor de lokale besturen:
 - Opladen toelating crematie of begraven
 - Opladen toelating tot vervoer
- **Delen (statistische data):** Na overlijden dienen medische gegevens met betrekking tot het overlijden en socio-economisch-demografische gegevens van de overleden persoon ter beschikking te worden gesteld aan het Departement Zorg en Statbel voor statistische doeleinden.
 - Ophalen van de data via MAGDA uit de authentieke bronnen ;
 - Rechtstreekse input in DAO-platform indien geen authentieke bron aanwezig ;
 - Doorsturen naar Departement Zorg via een nog af te spreken interface ;

De high level flow van de informatie start bij de arts van vaststelling. Deze stelt het overlijden vast en geeft naast de persoonsgegevens van de overledene ook de gedetailleerde informatie mee van het overlijden zelf. De gegevens met betrekking tot de bevestiging van een al dan niet natuurlijke doodsoorzaak en de aanwezigheid van een pacemaker worden ook nog eens opgegeven door de beëdigde arts.

De gemeente van overlijden registreert het overlijden in het systeem DABS, de Databank voor de Akten van Burgerlijke Stand. In DABS wordt de akte van overlijden opgemaakt; dit leidt tot een aanpassing in het

////////////////////////////////////
////////

Rijksregister waar de persoon als overleden wordt aangegeven. Er wordt nagegaan door de gemeente van overlijden of de overledene een wilsbeschikking had opgesteld. Wanneer er een wilsbeschikking is, kan de aangestelde uitvaartondernemer de inhoud hiervan raadplegen. De aangestelde uitvaartondernemer verzamelt alle noodzakelijke informatie bij de naasten en de informatie van de artsen via het platform om een aanvraag te kunnen doen voor een crematie of een begraaving bij de gemeente van overlijden. Eens de gemeente de toelating verleend heeft, kan de uitvaartondernemer starten met de organisatie van de uitvaartplechtigheid en het crematie- of begravingsproces. De uitvaartondernemer contacteert hiervoor een begraafplaats of crematorium die de planning en de reservatie van een tijdslot verzorgt. De gedetailleerde medische gegevens met betrekking tot het overlijden worden door AZG en Statbel opgehaald via het platform en samen met de socio-economisch-demografische gegevens, die ofwel opgehaald worden via authentieke bronnen, ofwel via het eigen administratief datasysteem, verwerkt voor statistische doeleinden.

Scope

De doelstelling van deze werkgroep is het in kaart brengen, definiëren en standaardiseren van informatie met betrekking tot het thema 'overlijdensaangifte'. Dit omvat:

- aangifte overlijden bij de administraties
- uitwisselen van informatie die noodzakelijk is voor het verzorgen van de uitvaart
- administratieve afhandeling van het overlijden

De scope zoals die gedefinieerd staat in de business case van Digitale Aangifte Overlijden en het daaraan gerelateerde implementatietraject werden als basis genomen voor de scope.

Aan de hand daarvan, en op basis van verdere evaluatie van de verschillende use cases kan in werkgroepsessies worden scherpgesteld wat wel en niet opportuun is om in een standaard te worden vastgelegd.

2 STAKEHOLDERS

De belanghebbenden van dit traject zijn onder meer:

Stakeholder type	Voorbeelden
Steden en gemeenten	<ul style="list-style-type: none">• Leuven• Gent• Oostende

////////////////////////////////////
////////

Informatie Vlaanderen

	<ul style="list-style-type: none"> Lier Tervuren Antwerpen Aalst Maldegem VVSG
Vlaamse Overheid	<ul style="list-style-type: none"> Digitaal Vlaanderen Agentschap Binnenlands Bestuur athumi Departement Zorg
Uitvaartsector	<ul style="list-style-type: none"> Uitvaartunie Vlaanderen Funebra Pontes
Artsen	<ul style="list-style-type: none"> Zorgnet Icuro
Federale Overheid	<ul style="list-style-type: none"> Statbel

2.1 SUCCESCRITERIA

Dit traject zal als een succes worden beschouwd wanneer de deliverables wijdverspreid gebruikt en toegepast worden. In eerste instantie binnen de sector in Vlaanderen maar ook op het federale niveau. In het bijzonder lijsten we volgende criteria op:

1. Er is maximaal afgestemd met alle stakeholders – vermeldt in punt 3 – die vertegenwoordigd zijn in minstens een van de werkgroep sessies
2. De werkgroep sessies resulteren in een stabiele kandidaat standaard die een consensus vertegenwoordigd van alle deelnemers
3. De specificatie wordt aanvaard door de werkgroep datastandaarden en het Stuurorgaan Vlaams informatie- en ICT-beleid.
4. De specificatie wordt geïmplementeerd en toont zo de meerwaarde van de specificatie in de praktijk aan.

//////////////////////////////////////

4 MIJLPALLEN EN TIMING

Datum	Mijlpaal
December 2023	Intentieverklaring opstellen en uitnodigen van geïnteresseerden voor eerste thematische workshop.
16 Januari 2024	Eerste thematische workshop met stakeholders om het sneuvelmodel te bespreken.
Schriftelijke procedure	Validatie werkgroep charter – Werkgroep Datastandaarden
13 Februari 2024	Tweede thematische workshop (+- 3/4 weken de 1 ^{ste} thematische workshop)
12 Maart 2024	Derde thematische workshop (+- 3/4 weken na 1ste thema workshop)
23 April 2024	Vierde thematische workshop (+- 3/4 weken na 2de thema workshop)
14 Mei 2024	Vijfde optionele thematische workshop (+- 3/4 weken na 2de thema workshop)
Mei/ Juni - Juli	Opstart publieke reviewperiode – Erkenning ‘Kandidaat-Standaard’ - Werkgroep Datastandaarden
2 md doorlooptijd	Publieke reviewperiode
Schriftelijke procedure	Einde publieke reviewperiode – Erkenning ‘Standaard’ – Werkgroep Datastandaarden
Schriftelijke procedure	Mededeling standaard aan Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid

Commented [3]: 16 of 18 januari

Commented [4]: 6/8 februari of 13/15 februari

Commented [5]: 5/7 of 12 maart

Commented [6]: 5/7 in krokus

Commented [7]: 4 april of 23/25 april

Commented [8]: 7 of 14 mei

////////////////////////////////////

5 AFHANKELIJKHEDEN

A. Primaire afhankelijkheden Tijdens dit traject zal minimaal afgestemd worden met de volgende bestaande initiatieven:

- FHIR datastandaard
- OSLO Persoon
- Implementatie Digitale Aangifte Overlijden

```

////////////////////////////////////
////////

```